

VALKEAKOSKI (ent. SÄÄKSMÄKI), HUITTULA
Kiiliän kalmisto

Rautakautisen kalmistoalueen
kaivaus 1978

Matti Bergström

Valkeakoski, Sääksmäki, Huittula, Kiiliä

Rautakautisen kalmiston reuna-alueen kaivaus 1978

Kunta: Valkeakoski, ent. Sääksmäki

Kylä: Huittula

Tila: Harjunkoski RN 11:52 (entistä Kiiliän kartanon maata), omistaa: Greta Lahtinen, Kauppatori 4 A 13, 37600 Valkeakoski Sääksmäki - Ritvala maantie, omistaa Suomen valtio/TVL Lempäälän tiemestaripiiri, 37500 Lempäälä

Peruskartta 1:20000, 2132 02 SÄÄKSMÄKI, painettu 1976

Tutkimusalueen koordinaatit:

peruskoordinaatisto x = 6787 86

y = 504 82

z = 90 - 95

yhtenäiskoordinaatisto p = 6791 35

i = 343 55

k = 90 - 95

Paikalta ei tehty löytöjä lukuunottamatta pientä palaneen luun sirua.

Aikaisemmat löydöt: KM 5682:1-2, KM 6370:1-209, KM 6875:1-2,

KM 10201:1-21

Aikaisemmat tutkimukset: A.Hackman 1913 kaivaus, J.Voionmaa 1935 kaivaus.

Karttaliitteet sivuilla 3, 4 ja 5

Valokuvaliite sivulla 6

Kiiliän kalmistoalue sijaitsee Sääksmäen kirkolta noin 1 km itään Huittulan kylässä Kelhivuoren etelärinteessä. Tien parannusten yhteydessä on paikalla tutkittu polttokalmistoa vuonna 1913 ja ruumishauta-alueita vuonna 1935. Nämä tutkitut alueet ovat pääosin nykyisen tien alla (ks. karttaa sivulla 5).

Tämän kertaisen tutkimuksen kustansi Valkeakosken kaupunki ja työtä varten saatiin tukea valtion nuorten työllistämisvaroista. Työ tehtiin 28.6.1978 ja 12.7.1978 välisenä aikana.

Tutkimus suoritettiin valtion omistamalla maantien reuna-alueella sekä tontilla RN 11:52 (ks. kartta sivulla 4). Aiemmissä tutkimuskertomuksissa mainittu Rauhan torppa sijaitsee edelleen maantien eteläpuolella ja sen omistaa nykyisin Anna Grönbergin perikunta (tilan nimenä on Viheriämäki RN 11:37).

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää Kiiliän kalmiston laajuus maantien pohjoispuolisella alueella, minne maantietä tullaan levittämään tien perusparannuksen takia. Aluetta tutkittiin ainoastaan maantien levityksen vaatiman alueen verran eli noin 200 m² (ks. kartta sivulla 5). Tutkimuksissa voitiin todeta, että kalmistoalue ei jatku maantien pohjoispuolisella alueella. Tutkimusalueelta havaittiin Kiiliän kartanon entisten lammansavetan ja saunan perustukset sekä Huitulan kylän kyläkaivon rauniot. Navetan perustusten alla oli kaksi melko suurta raskakuoppaa, joista löydettiin tiiltä, palaneita kiviä, lasipulloja sekä metalliromua. Roskakuopat olivat melko syviä, ja voidaankin olettaa niiden tuhonneen alueella mahdollisesti olleet ruumishaudat. Tutkimuksissa havaittiin merkkejä Voionmaan 1935 karttaansa merkitsemistä tienrummusta ja sen viereisestä ruumishaudasta (ks. kartta sivulla 5). Kaivaus ulotettiin aivan maantien ojaan saakka, mihin tehtiin selvä profiili tienreunasta, mutta tässäkin kohdin ei tavattu mitään muinaisjäännökseen viittaavaa. Mainittakoon, että 1960-luvun lopulla tienojia syvennettiin ja levennettiin sekä tien luiskia paranneltiin, joten myös tässä yhteydessä on saattanut tuhoutua paikalla mahdollisesti olleita ruumishautoja. Maantien eteläpuolisella alueella saattaa vielä olla polttokalmiston reuna-alueita, mutta tämän tutkimuksen yhteydessä ei ollut tarpeellista suorittaa po. alueella tutkimuksia. Tietä parannettaessa alueelle ei tulla menemään, ainoastaan nykyisen tien reunassa olevaa ojaa syvennetään, koska se on päässyt umpeutumaan.

Helsinki 1.10.1978

Matti Bergström

Tutkimusalue ■

Ote peruskartasta no: 2132 02 Sääksmäki (1976)

VALKEAKOSKI, ent. Sääksmäki Huittula, Kiiliä

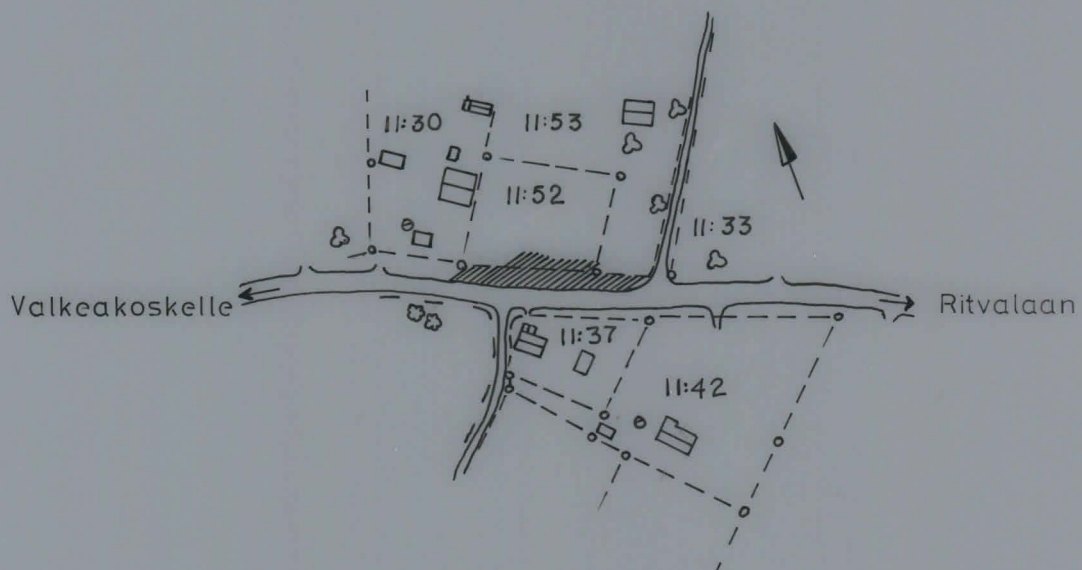
M. BERGSTRÖM 1978

Yleis- ja tonttikartta

mk 1:2000

Tonttien rekisterinumerotiedot vuodelta 1978

Viivoitettu alue = tutkimusalue

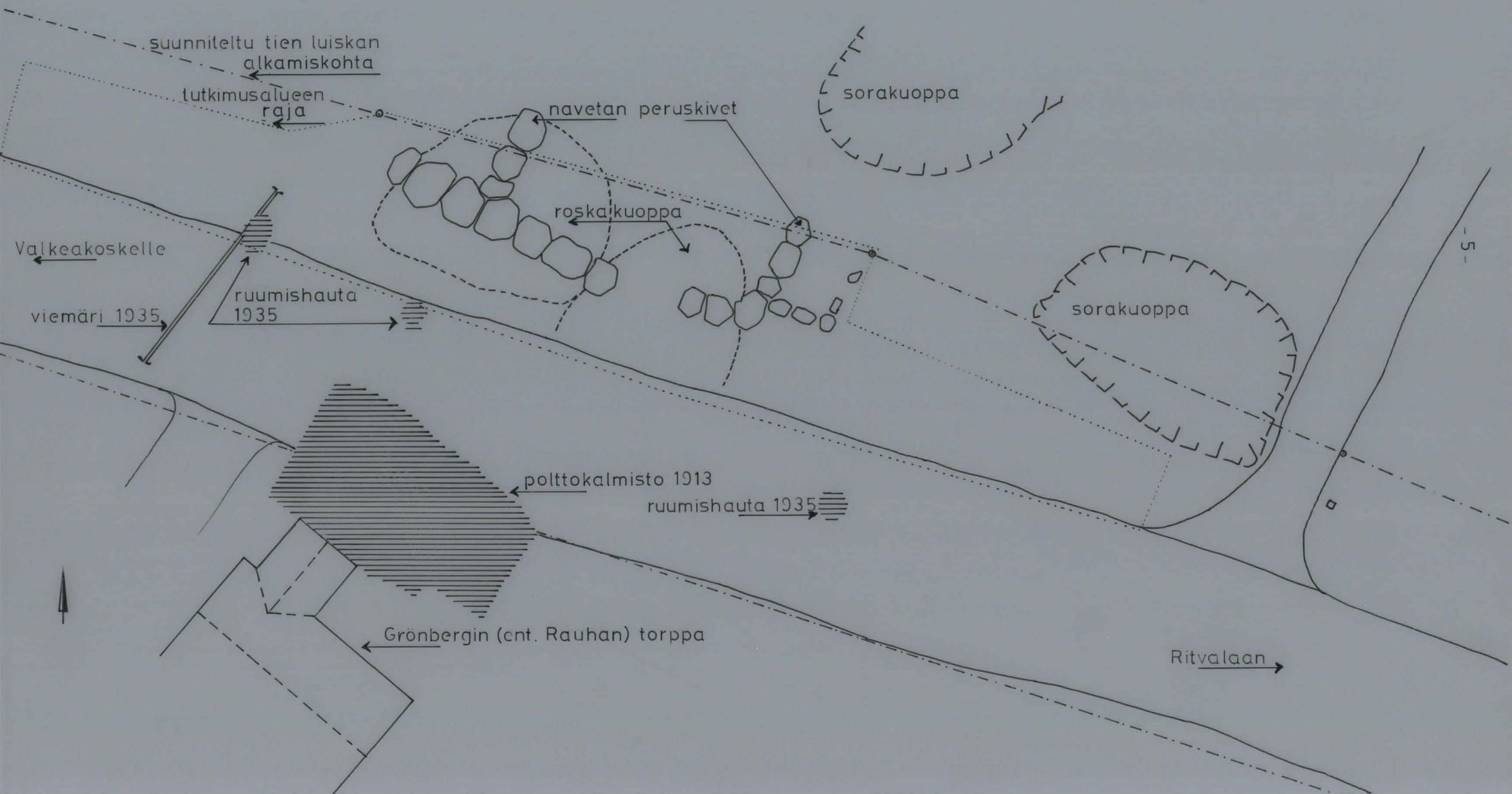

VALKEAKOSKI, ent. Sääksmäki, Huittula, Kiiliä

M. BERGSTRÖM 1978

Tutkimusalue

mk 1:200

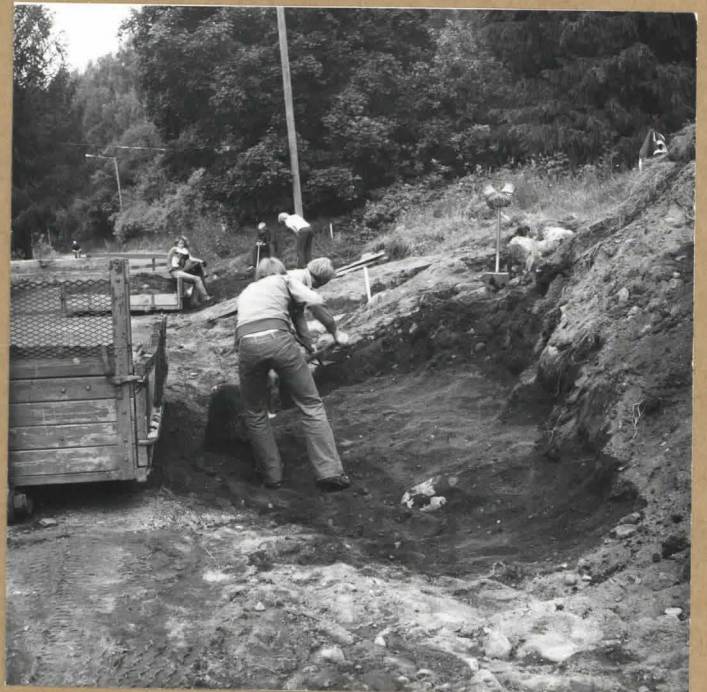
YLEISNÄKYMÄ KELHIVUORELTA ETELÄÄN.
KUVAN KESKELLÄ PUUSTON PEITTÄMÄNÄ
ENTINEN RAUHAN TORPPA. F. 49305

KUVA KAIVAUSALUEESTA VALKKEAKOSKEN
SUUNNASTA. F. 49306

KUVA KAIVAUSALUEESTA RITVALAN SUUN-
NASTA. F. 49307

MAANTIEOJAN JA LUISKAN PUHDISTA-
MISTA. F. 49308